

ACC. N:R M. 15827:1-3.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Hellevi Carlsson, Mohe da*
Härad: *Albo* Berättare: *Ernst Carlsson*
Socken: *Mohe da* Berättarens yrke:
Uppteckningsår: *1935* Född år *1889* i

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Julseder. s. 1-3.

Skriv endast på denna sida.

Gamla jul seder i min hemtrakt.

Småland

För i tiden började man julförberedelserna mycket tidigt, redan ett par veckor före jul slaktade man, bryggde dricka, stöpte ljus o. s. v.

Noheda socker.

Det var inte ovanligt, att man slaktade ett stort färlakt och två stora grisar, som man lagade till på många olika sätt. Det som inte gick åt vid julen, saltade man sedan ner i stora kar...

Mycket, som nu för tiden köpes färdigt i butikerna, gjordes för i hemmet. Utav talgen, som blev efter det stora färlaktet, stöpte man ljus. Antagligen kunde de inte tjänstgöra så bra som våra stearinljus, men den tidens människor voro nog belättna med vad de kunde åstadkomma. Slakt, brygd och dylikt förkom inne i köket, så när djuren skulle slaktas, tog man dem dit.

Så när det grövsta arbetet var färdigt, skulle man börja med städningen. Skurningen gick till på det sättet, att först strödde man sand på golvet, sedan quodde och skurade man med en grannviska av egen tillverkning, och därefter forkade man med vitmossa. Sedan golvet blivit något så när rent, hackade man fint grannris och strödde på golvet.

Så var det äntligen julafton, och då skulle man förstås doppa i grytan. Det gick så till, att sedan grytan blivit glacerad på bordet, samlades familjens medlemmar runt denna, och med en brödbit i ena handen och ett fläskstycke i den andra, njöt man i fulla drag. Gaffel var det inte vanligt att använda på den tiden.

På julnatten skulle de döda ha mat, och därför satte man ett stort fat med mat på bordet samt en stor flaska brännvin.

M. 15827:3.

Det var de gamlas mening, att de döda skulle äta och dricka, och för att de skulle vara alldeles säkra på att ej någon människa kom och åt upp maten, hade de olika försiktighetsmått t. ex. det, att askan i spisen jämnades ut, för att de skulle se om någon kom eller gick den vägen.

Da liksom nu var det en myckenhet av kalas vid jularna, da skulle man samlas till stora släkthkalas än här och än där, och så fortsatte man ända till jösk.

Meddelat av Ernst Carlsson. Född 1880.

Vegby. Wheda d. 4 jan 1935
Heimer Carlsson.